

జనపద కెత్తి

ముళ్ళికొండితు. ఇరువే బేరే దారికాణిదే హాగే ముందే ఒరుక్కిద్దాగ నాయియోందు నేలవన్న మాసుత్తు ఓడాడుత్తిరువుదన్న కండితు. ఓడోడి నాయియ ముందే నీతు, ‘నాయణ్ణ నాయణ్ణ ననగోందు సహాయ మాడువేయా?’ ఎందు ఏనటిశికొండితు. నాయి కూడ ఇరువేయన్న తిరస్కారదిందలే నోడుత్త, ‘పను సహాయ బేచు నినగే?’ ఎందు కేళితు. అదశ్శ ఇరువే నడేద కతెయిస్తోల్లా హేళి, ‘ఆ సేస్కున్న హిదిదు తిన్నవేయా?’ ఎందు కేళితు. అదశ్శ నాయి, ‘ననగే బేచుదాగా యావ లొట మాడబేచేందు ననగే గొంతు. ననగే నాన్నాకే సహాయ మాడబేచు, తెరథు ఇల్లింద’ ఎందు అభ్యర్థిసి మత్తే నేల మాసుత్తు ముందే హోయితు.

ఇదరింద ఇరువేగి ఒకచ దుఖివాయితు. మత్తేను మాడువుదు ఎందు యోశికుత్తిద్దాగ అల్లోందు శాలీయ జగులియ మేలే బేత్తుద కోలు ఒందన్న గోడేగి ఒరగిని నీల్లసలాగిత్తు. ఇరువే కోలిన బఱి హోగి, ‘కోలణ్ణ కోలణ్ణ ననగోందు సహాయ మాడువేయా?’ ఎందు కేళికొండితు. ఇరువేయ దైన్యతేయన్న నోడి మనకరిగి కోలు, ‘హేళు యాగి హోడెయిబేచు, సరియాగి కోడుత్తేణే’ ఎందు నక్క హేళితు. ఆదరే, కోలిగి నడేదు హోగలు కాలరలిల్ల, హోడెయలు క్షేయలరలిల్ల. ‘యార క్షేగాదరూ నన్నన్న కోదు, ఆగ నిను హేళదపరిగి హోడెయుత్తేణే’ ఎందితు. ఆగ ఇరువే శాలీయ ఎదురే ఇరువు మనుయల్లి పుస్తక ఓదుత్తా కుళిత్తె పుట్టణ్ణ ఎంబ కుడుగన బఱి హోయితు. ‘పుట్టణ్ణా పుట్టణ్ణ ననగోందు సహాయ మాడుత్తియా’ ఎందు కేళితు. కుడుగ ఇరువే హేళిధ్వన్న కేళిశికొండరూ కేళిసంపనంతే కుళిత్తె. ఈ ఇరువే మాతిగి నాఁఁఁఁ బేలే కొడబేచు ఎంబుదు అవన తాత్త్వరశ్శ కారణవాగిత్తు. ఇరువే మత్తొమ్మే బేడికొండరూ అవను ఒగొడలిల్ల. ఇరువేగి సిమ్మె ఒంతు.

కాలీల్లద క్షేయల్ల ద బేత్తుద కోలుననగే సహాయ మాడలు ముందే బంతు. ఆదరే, కాలు, క్షే, కణ్ణ ఎల్లవు ఇరువు ప్రాణిగట్ల తన సహాయ్క బుద్ధివంతంఁదు హేళకొణ్ణప మనుష్ణను నన్న నేరవిగి బరలిల్ల ఎందుకోండితు. పుట్టణ్ణనిగి గౌత్తిల్లదంతే అవన కాలమేలే కారిదు తోడెసందియల్లి బలవాగి కెళితు. ‘అయ్యో అప్పా’ ఎన్నుత్తు ఎద్ద కుడుగ నన్నన్న కష్టబేచు, ఎను మాడబేచు హేళు మాడుత్తేణే’ ఎంద. ‘హాగాదరే శాలీయ జగులియ మేలిరువ కోలినింద ఆ నాయిగి హోడే’ ఎందితు. పుట్టణ్ణ కోలన్న హిదిదు నాయిగి బించిద. ఏటుతింద నాయి కుంయిగుష్టుత్తు శరణాయితు. ‘నినగే ఎను మాడబేచు హేళు’ ఎందు ఇరువేయన్న బేడికొండితు. ఇరువే, ‘ఆ బేస్కున్న హిదిదు కష్టు’ ఎందు నాయిగి ఆశ్చే మాడితు. నాయి బోగట్లత్త బేస్కున్న అట్టిశికొండు హోయితు. బేస్కు జీవ క్షేలి హిదిదుకొండు ఏయాంవో ఏయాంవో ఎన్నుత్తు ఇరువేయ కాలిగి బించితు. ‘నన్నింద ఎనాగబేచు మాడుత్తేణే’ ఎందు బేడికొండితు. ఆగ ఇరువే, ‘హోగి ఆ ఇలియన్న హిదె’ ఎందు సూచించి. బేస్కు ఇలియన్న నాగాలోటిదల్లు అట్టిశికొండు హోయితు. ఇలి బిడ్డంబేళ ఓడి బందు ఇరువేయ ముందే శరణాయితు. ‘నాను నినగాగి ఏను మాడబేచు’ ఎందు కేళితు. ‘కాగలే హోగి ఆ హావాదిగన హావిన బుట్టియన్న తుండు మాడితు. హావాదిగన బఱి సేరేయాగిద్ద హావు నిరాళవాగి హోరచంతు.